

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze diplomová práce

**Srovnání nezaměstnanosti v České republice a vybraných
zemích EU (Finsko, Švédsko, Dánsko)**

Bc. Petra KABOURKOVÁ

© 2015 ČZU v Praze

Srovnání nezaměstnanosti v České republice a vybraných zemích EU (Finsko, Švédsko, Dánsko)

Souhrn

Jedním z ukazatelů ekonomické vyspělosti země, je míra nezaměstnanosti. Všechny vyspělé země světa se s nezaměstnaností potýkají a její snižování patří mezi hlavní priority jednotlivých vlád. Práce je zaměřena na základní pojmy související s nezaměstnaností, druhy nezaměstnanosti a její příčiny, jsou zde popsány rizikové skupiny nezaměstnaných. Dále jsou zpracovány základní charakteristiky vybraných zemí EU – Dánska, Finska a Švédska z pohledu politiky zaměstnanosti a vývoje nezaměstnanosti. Česká republika je pak porovnávána s těmito typickými představiteli sociálního státu. Vybrané skandinávské státy mají mnoho specifických rysů, kterými se odlišují od ostatních států EU a proto cílem práce je prokázat, zda tyto odlišnosti mají vliv na míru nezaměstnanosti v uvedených zemích. Pro snadnější přehled jsou použity grafy a tabulky.

Klíčová slova:

Nezaměstnanost, sociální stát, trh práce, úřad práce, podpora v nezaměstnanosti, pracovní místa, vývoj nezaměstnanosti, měření nezaměstnanosti, rizikové skupiny nezaměstnaných, pracovní podmínky, uchazeč o zaměstnání.

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení vývoje nezaměstnanosti v České republice a porovnání s vývojem v Dánsku, Švédsku a Finsku. Pozornost je věnována i vlivu sociálního státu na míru nezaměstnanosti a vlivu výhod a nevýhod sociálních politik jednotlivých států, na výši nezaměstnanosti jednotlivých zemí.

Pro vyhodnocení vlivu sociálního modelu skandinávských zemí na nezaměstnanost byly stanoveny dvě hypotézy.

Výzkumné hypotézy

Hypotéza 1:

Výše poskytované podpory v nezaměstnanosti má vliv na vývoj nezaměstnanosti porovnávaných států.

Hypotéza 2:

Úroveň vzdělávacího systému a výše veřejných financí do vzdělání pozitivně ovlivňuje míru nezaměstnanosti.

Metodika

Práce vychází ze studia odborné literatury a z internetových zdrojů.

První část rozebírá definice a druhy nezaměstnanosti, její příčiny vzniku, rizikové skupiny nezaměstnaných a vymezení pojmu „sociální stát“. Dále stručně porovnává nezaměstnanost v ostatních státech EU, aby mohlo dojít ke srovnání i jako celku Evropské Unie.

Další část porovnává nezaměstnanost států Evropské unie, je porovnávána výše minimální mzdy a výše podpor v nezaměstnanosti v jednotlivých státech EU.

V poslední části je provedena charakteristika vybraných států, podrobnější analýza příčin nezaměstnanosti v severovýchodních státech, kteří jsou členy Evropské unie a České republiky. Většina statistických údajů je získána z Eurostatu, z databáze Českého statistického úřadu a jiných internetových zdrojů statistických úřadů a ministerstev práce jednotlivých zemí, a to z důvodu jejich aktuálnosti a dostupnosti.

V závěru práce jsou shrnuta a vyhodnocena nejdůležitější data a na základě jejich vyhodnocení jsou vyvozeny praktické závěry k hypotézám.

Zhodnocení výsledků a doporučení

Porovnáním nezaměstnanosti vybraných států Evropské unie vyplynulo, že se nezaměstnanost v porovnávaných státech výrazně neliší. Míra nezaměstnanosti srovnávaných států se vyvíjela následovně:

V roce 2006 byla nejnižší nezaměstnanost v Dánsku a to pouhé 3,9%, v České republice a Švédsku byla totožná a to 7,1%. Nejvyšší na tom bylo Finsko s 7,7% nezaměstnanosti. V letech 2007 až 2012 začala nezaměstnanost mírně stoupat a začaly se výrazněji projevovat důsledky hospodářské krize. V dalších třech letech došlo ve všech státech k nevýrazným výkyvům a až v roce 2014 se situace zlepšuje a nezaměstnanost mírně klesá ve všech státech, kromě Finska.

Při srovnání vyplácených podpor ve srovnávaných zemích, nelze jednoznačně určit, že by výše podpor v nezaměstnanosti měla nějak výrazný vliv na míru nezaměstnanosti ve srovnávaných státech. V Dánsku, pokud člověk splní podmínky nároku na dávky v nezaměstnanosti je jejich výše po dobu až dvou let téměř 90%. Nárok na podporu mají i mladí lidé do 25, kteří absolvují další odbornou přípravu nebo rekvalifikaci.

Vzhledem k rozdílu ve výši platu a výši vyplácených podpor není hlavně v České republice výhodné pobírat dávky v nezaměstnanosti, které dosahují pouze 40-60 % čisté mzdy a to po dobu průměrně pouze šesti měsíců.

Doba vyplácení dávek v nezaměstnanosti ve Finsku je maximálně 500 dnů. Dávka sestává ze základní částky plus částky vycházející z předchozího příjmu, takže v některých případech se může vyšplhat až na úroveň 90 % posledního měsíčního příjmu. Běžně je tato úroveň ale v rozmezí 40 až 50 procent.

Ve Švédsku může být dávka vyplácena po dobu až 300 dnů, pokud má pojištěný alespoň jedno dítě mladší 18 let, může se doba prodloužit až o 150 dnů. V průměru je výše plnění 80 % z předchozích příjmů pojištěného po dobu 200 dní a 70 % dalších 100 dní.

Ve výši dávek v nezaměstnanosti a v době nároku na podporu v nezaměstnanosti, jsou podmínky v České republice nesrovnatelně horší než ve všech porovnávaných severských státech.

V datech srovnávaných zemích nebyla nalezena žádná přímá souvislost výše vyplácených podpor a mírou nezaměstnanosti.

Nelze tedy tvrdit, že vyplácení podpor v nezaměstnanosti má vliv na nezaměstnanost.

Ze zpracovaných statistických údajů se nepodařilo potvrdit první hypotézu, že výše poskytované podpory v nezaměstnanosti má vliv na vývoj nezaměstnanosti porovnávaných států.

Při studiu dat průměrné roční míry nezaměstnanosti členěné podle úrovně dosaženého vzdělání byla nalezena systematická závislost úrovně dosaženého vzdělání a výše průměrné míry nezaměstnanosti. Tato závislost je zřejmá z grafického vyhodnocení **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** a to ve všech porovnávaných státech. Dalším porovnáním byla nalezena závislost mezi výší vynakládaných veřejných prostředků do vzdělání a mírou nezaměstnanosti. Tato závislost je zřetelná z Grafu 5.20 Roční výdaje na vzdělávací instituce v porovnání k HDP na obyvatele. Právě v porovnání míry nezaměstnanosti podle úrovně dosaženého vzdělání se Česká republika zřetelně lišila od ostatních států ve skupině obyvatel dle klasifikace vzdělání podle ISCED na úrovni 0 – 2. Z mezinárodních srovnávacích studií je kvalita vzdělání v České republice na průměru, či spíše pod průměrem OECD, kde se Česká republika zřetelně lišila od ostatních států ve skupině obyvatel bez ukončeného základního nebo pouze se základním vzděláním, kde procento nezaměstnanosti dosáhlo výše 23,4 % oproti Švédsku s 13,4 %, Finsku 12,2 % a značně neporovnatelným Dánskem, kde výše nezaměstnaných v této skupině

dosáhla pouze 9,2% nezaměstnaných se základním vzděláním. V porovnání financování základního školství, je velký rozdíl mezi financování školství v České republice a skandinávských zemích a to se samozřejmě odráží na konečné kvalitě vzdělání.

Problémem také je, že vzdělávací instituce nereflektují požadavky, které mají na svoje budoucí pracovníky zaměstnavatelé, nebo se požadavkům budoucích zaměstnavatelů přizpůsobují jen velmi pomalu s velkým zpožděním. V České republice chybí spolupráce vzdělávacího systému s podniky, potřeba podpory a propagace řemesel a technických oborů ve školách.

Jedním ze států, které jsou na předních příčkách v hodnocení kvality vzdělání je právě Finsko. Jedním ze základních principů finského školství je, že všichni musí mít stejný přístup ke kvalitnímu vzdělávání bez ohledu na etnický původ, věk nebo majetkové poměry. Na všech stupních je vzdělávání bezplatné, rodiče neplatí za učebnice, stravování ani dopravu žáků. Studenti středních a vysokých škol si učebnice kupují, ale stravování mají zdarma. Školné může být požadováno jen ve vzdělávání dospělých. Propracovaný systém stipendií a půjček usnadňuje studium na středních i vysokých školách. V Dánsku mají velmi vysokou prestiž právě učitelské profese a do vzdělávacího systému jsou vynakládány nadprůměrné veřejné výdaje. Při porovnávání financování vzdělávacího systému je velký rozdíl mezi financování v České republice a skandinávských zemích a to se samozřejmě odráží na konečné kvalitě vzdělání.

Pokud se porovná vliv vzdělanosti na nezaměstnanost s ročními výdaji na veřejné a soukromé vzdělávací instituce k HDP na obyvatele ukazuje se, že nižší výdaje v oblasti Základního vzdělání (první stupeň, 1. - 5. ročník) (ISCED 1) snižuje možnosti dosáhnout rozvoje mladých lidí, aby byli schopni dosáhnout vyššího vzdělání, případně se zařadit do rekvalifikačních aktivit a tím se vrátit do zaměstnání.

Tímto je potvrzena hypotéza, že kvalita a financování vzdělávacího systému pozitivně ovlivňuje míru nezaměstnanosti.

Ze zjištěných výsledků lze doporučit navýšení výdajů na vzdělání hlavně ve stupních ISCED 1 – 2, kterým by mělo projít naprostá většina mladých lidí a měli by dosáhnout tak kvalitní základ vzdělání, aby se mohli dobře uplatnit na trhu práce i se základním vzděláním. Pokud je položen kvalitní základ, pak pro méně schopné mladé lidi, lze zvládnout řemeslo. Tímto způsobem lze vyrovnat výraznou míru nezaměstnanosti v ČR u občanů s nejnižším vzděláním.

Závěr

Tato diplomová práce měla za cíl porovnat vývoj nezaměstnanosti ve vybraných státech EU. Byly zvoleny severské státy, které sdílejí mnoho specifických rysů, které je z pohledu politiky zaměstnanosti odlišují od zbytku Evropy a jsou srovnávány z Českou republikou. Kromě podobných politických rysů

se jedná především o tzv. státy blahobytu, které jsou charakterizované hlavně zodpovědností státu za poskytování sociálních služeb, které jsou financovány prostřednictvím vysokého zdanění.

Z uvedených skutečností vyplývá, že po dobu sledovaného období nebyly žádné velké rozdíly v míře nezaměstnanosti v porovnávaných zemích.

V roce 2010 zahájila Evropská unie desetiletou strategii růstu „Evropa 2020“, jejímž hlavním cílem je překonání současné krize a jedním z dalších klíčových cílů je dosáhnout do konce tohoto desetiletí 75 % zaměstnanosti osob v produktivním věku. Hlavním nástrojem EU pro investice do lidských zdrojů je Evropský sociální fond, který pomáhá zemím EU realizovat reformy v oblasti politiky trhu práce a zaměstnanosti.

Základní charakteristikou skandinávského sociálního modelu je aktivní politika trhu práce, rozšíření sociálních služeb, snaha o co nejvyšší zaměstnanost. V tomto pohledu je politika úspěšná, protože všechny skandinávské země i Česká republika se pohybují pod průměrem nezaměstnanosti celé Evropské unie.

Rozsáhlé systémy sociálního zabezpečení přispěly ve Skandinávii i k jejich ekonomickým problémům. Krize v posledních letech donutila mnoho pojišťoven, kde si zaměstnanci platili dobrovolné pojištění proti nezaměstnanosti zvýšit měsíční příspěvky, protože nebyly schopné zvládat zvyšující počet nezaměstnaných. To vedlo k tomu, že mnoho lidí pojištění zrušilo a pokud přijde o práci, má nárok pouze na základní pojištění od státu.

Neexistuje shodný názor, zda tato reforma přispěla k ekonomickým problémům země nebo naopak aktivní politikou trhu práce, přístupu ke vzdělání a dalších sociálních služeb, posílila konkurenceschopnost skandinávských zemí.

Nejúspěšnějším státem, který má nejvyšší zaměstnanost žen je Švédsko, kde byla posílena rovnost mezi ženami a muži a podporován ve velkém vstup žen na trh práce a zlepšeny podmínky možnosti spojit kariéru a rodinu. Většina žen v severských státech je zaměstnána ve veřejném sektoru, zatímco muži v soukromém sektoru.

Vzdělání je jeden z nejdůležitějších faktorů, který ovlivňuje míru nezaměstnanosti. S největšími problémy při hledání práce se potýkají lidé s ukončeným nebo dokonce i nedokončeným základním vzděláním. Ve většině případů nelze tuto skupinu doporučit ani k rekvalifikaci z důvodů chybějícího vzdělání.

Nejnižší míru nezaměstnanosti mají vysokoškoláci, poté lidé s maturitou, vyšší úroveň nezaměstnanosti je u vyučených a nejvyšší u lidí se základním vzděláním, kteří mají problémy s uplatněním po celé své ekonomicky aktivní období. Právě výše vzdělání je jeden z nejvíce výrazných faktorů, který ovlivňuje míru nezaměstnanosti v České republice. V severských zemích, kde se klade velký důraz na vzdělávání

a kvalitu školství, je míra nezaměstnanosti podle výše vzdělání na poměrně vyrovnané úrovni. Na rozdíl od České republiky, kde je nejvíce nezaměstnaných právě jen se základním vzděláním.

Jednou z výhod dlouhodobé nezaměstnanosti mladých je to, že využili finanční krizi k získání vzdělání nebo na odbornou přípravu na budoucí povolání.

Skandinávské sociální státy patří mezi nejštědřejší na světě, což má za následek podstatné přerozdělení příjmů ve společnosti, a vliv na vysokou zaměstnanost, rovnost pro všechny občany bez ohledu na jejich produktivitu. Model poskytuje zabezpečení z příjmů v případě nemoci, nezaměstnanosti, pracovního úrazu, dále při odchodu do důchodu a na rodičovské dovolené. Pro severské státy je velmi náročný a to zejména vzhledem k tomu, že vzdělání, péče o děti a péči o seniory je poskytována ve většině případů bezplatně. Už v současné době začínají hlavně severské státy čelit problémům, které jim přinášejí vysoké dávky v nezaměstnanosti a v pracovní neschopnosti, i předčasné odchody do důchodů.

Vysoké podpory vedou k poklesu motivace hledat si pracovní místo, protože je pro ně výhodnější uspokojovat své potřeby ze sociálních dávek a svou finanční situaci si obvykle vylepšují občasnou výdělečnou aktivitou v šedé ekonomice. Týká se to hlavně většinou lidí s nízkou kvalifikací, kteří neočekávají vyšší příjem za práce než ze sociálních dávek. Ve vyspělých zemích je tato skutečnost hrozbou pro celou společnost.

Zdroje

BROŽOVÁ, Dagmar. 2006. *Kapitoly z ekonomie trhů práce*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2006. str. 173. ISBN 80-245-1120-7.

BROŽOVÁ, Dagmar, 2003. *Společenské souvislosti trhu práce*. 1. Vyd. Praha : Studijní texty (Sociologické nakladatelství), 2003. Sv. 26. ISBN 8086429164.

BRUNCLÍK, Miloš, HAVLÍK, Vlastmíl a PINKOVÁ, Aneta. 2011. *Skandinávie: [proměny politiky v severských zemích]*. Vyd. 1. . Praha : Wolters Kluwer, 2011. str. 303. Sv. xvi. ISBN 9788073577032.

BUCHTOVÁ, B. 2002. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2002. 236 s.. ISBN 80-247-9006-8.

COUFALÍK, J., PALÁN, Z. a PAVLÍK, O. 2001. *Vzdělávání dospělých. In. Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: bílá kniha*. Praha : Tauris, 2001. stránky 79-83. ISBN 80-211-0372-8.

FUCHS, Kamil. 2000. *Pojmy a osobnosti ekonomie ve vzájemných souvislostech*. Brno : Masarykova universita, 2000. 80-210-2268-X.

HALÁSKOVÁ, R a PAULÍK, K. 2002. *Nezaměstnanost a problémové skupiny na trhu práce. Psychologické poradenství v sociální práci.* 1. vyd. Ostrava : Ostravská univerzita Filozofická fakulta, 2002. stránky 74–92. ISBN 80-7042-615-2.

KNOLL, Oto. 1993. *Druhy nezaměstnanosti a příčiny jejich vzniku.* Praha : Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 1993.

KODYMOVÁ, P, KOLÁČKOVÁ, J. a MATOUŠEK, O. 2005. *Sociální práce s nezaměstnanými, Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi.* 1. vyd. Praha : Portál, 2005. stránky s. 299–314.

KUCHAŘ, Pavel. 2007. *Trh práce: sociologická analýza.* Vyd. 1. Praha: Karolinum, ISBN 978-80-246-1383-3.

LEITMANOVÁ, I. 1999. *Trh práce EU a ČR stav a vývoj.* Praha : Datapartner, ISBN: 80-902696-0-5.

MAREŠ, Petr. 1998. *Nezaměstnanost jako sociální problém.* Vyd. 2., dopl. Praha: Sociologické nakladatelství. ISBN 80-85850-60-5.

MAYEROVÁ, Carmen. 1996. *Komparativní politika Skandinávie a Středomoří.* 1. vyd. Praha : Karolinum, 1996. str. 84. ISBN 80-718-4250-8.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. 2003. *Evropská politika zaměstnanosti a sociální politika pro občany.* 2. upravené vydání. Praha : autor neznámý, 2003. ISBN-80-865-5257-8.

PETRŽÍLEK, Petr. 2002. *Politika trvale udržitelného rozvoje a programy sociálního smíru při přechodu k trvale udržitelné ekonomice.* Praha : Ministerstvo životního prostředí, 2002. str. 56. ISBN 80-721-2194-4..

POTŮČEK, Martin. 1995. *Sociální politika.* Praha : Sociologické nakladatelství, 1995. ISBN 80-85850-01-X.

POTŮČEK, Martin. 2005. *Veřejná politika.* Uprav., dopl. a aktualizované vyd. v českém jazyce. Praha Sociologické nakladatelství, ISBN 80-86429-50-4.

SIROVÁTKA, Tomáš. 1997. *Marginalizace na pracovním trhu: příčiny diskvalifikace a selhávání pracovní síly.* Brno : Masarykova univerzita, 1997. str. 138. ISBN 80-210-1716-3.

SNIGEON, Tomáš. 1997. *Sever, za kamna vlezem: nahlédnutí do života ve Skandinávii.* [překl.] Vladimír KLOKOČKA a Eliška WAGNEROVÁ. 1. vyd. Praha : Český rozhlas, 1997c1998, 207 s., [8] s. barev. obr. příl., 1997. str. 207. ISBN 80-862-1203-3.

SUSA, Zdeněk. 2012. *Lidská práva osob s postižením, nevyléčitelně nemocných a umírajících.* Středokluky : Editor René Milfait, 2012. 978-80-86057-79-8

Elektronické zdroje

Administration, Social Security. 2015. Social Security Administration. [Online] 2015. <http://www.socialsecurity.gov/policy/docs/progdesc/ssptw/2014-2015/europe/sweden.html>.

ČSÚ. 2010. <http://www.czso.cz/>. [Online] 26. 1 2010.

ČSÚ. 2011. Klasifikace vzdělání CZ ISCED 2011. [Online] 2011. https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_vzdelani_cz_isced_2011 .

ČSÚ. 2014. Metodika - zaměstnanost, nezaměstnanost. [Online] Český statistický úřad, 2014. https://www.czso.cz/csu/x/metodika_zamestnanost-_nezamestnanost .

Databáze Eurostatu. http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/databaze_eurostatu. [Online] http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=t2020_10.

Denmark, Ministry of Foreign Affairs of. 2015. DENMARK the oficial website of denmark. [Online] 2015. <http://denmark.dk/>.

Důchody-důchodci. 2015. *Důchody-důchodci*. [Online] 2015. <http://www.duchody-duchodci.cz/duchodovy-vek.php>.

ECONOMICS, TRADING. 2015. TRADING ECONOMICS. [Online] 2015. <http://www.tradingeconomics.com/denmark/youth-unemployment-rate>.

EU 2015: Nový impulz pro zaměstnanost, růst a investice. [Online] 28. 11 2014. [Citace: 15. 01 2015.] http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2235_cs.htm IP/14/2235

EURACTIV. 2015. EU4YOU.CZ. [Online] 2015. <http://www.euractiv.cz/eu4you/dansko>

EURES. 2015. MPSV.CZ. [Online] 2015. <http://portal.mpsv.cz/eures/podminky/dansko/> .

EUROSTAT. 2015. EUROSTAT. *Eurostat*. [Online] EU, 2015. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> .

Evropská komise. 2013. NÁVRH SPOLEČNÉ ZPRÁVY O ZAMĚSTNANOSTI. [Online] 13. 11 2013. http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/2014/jer2014_cs.pdf . COM(2013) 801 final.

Finance. 2015. FINANCE. *Finance*. [Online] 2015. <http://www.finance.cz/zpravy/finance/413789-jak-stoupla-minimalni-mzda-pro-rok-2014-v-eu/>.

Gola, Petr. finance.cz 2015. Minimální mzda v EU v roce 2015. [Online] finance.cz 2015. <http://www.finance.cz/zpravy/finance/438005-minimalni-mzda-v-eu-v-roce-2015/> .

Jak funguje Evropská unie - Švédsko. *Evropská unie.* [Online] [Citace: 22. 01 2015.] http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/sweden/index_cs.htm#goto_1 .

Kodaň, Zastupitelský úřad. 2015. Bussinessinfo. [Online] 2015. <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dansko-ekonomicka-charakteristika-zeme-18529.html> .

Evropská komise -Eurostat,. 2015. Eurostat. *Váš klíč k evropským statistikám.* [Online] 2015. <http://ec.europa.eu/eurostat>.

FERRYTO 2015, [Online] http://ferryto.ee/cs/Scandinavia_Ferries.html .

LIVE, OECD BETTER. 2015. v. [Online] 2015. <http://www.oecdbetterlifeindex.org/countries/finland/> .

Ministerstvo práce Finska. 2015. te-palvelut. [Online] 2015. <http://www.te-palvelut.fi/te/fi/> .

MPSV 2015. *EURES.* [Online] 2015. <http://portal.mpsv.cz/eures/podminky/dansko/> .

MPSV. 2015. MPSV. [Online] 2015. <http://www.mpsv.cz>

MPSV-stat 2012. Zaměstnanost. *Integrovaný portál MPSV.* [Online] Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2012. <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/> .

MŠMT. 2015. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [Online] 2015. <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/zprava-oecd-o-hodnoceni-vzdelavani-v-cr> .

NOWBASE. 2014. *NOWBASE.* [Online] 2014. <http://nowbase.org/~/.media/Projekt%20sites/Nowbase/Publikationer/Andre/Youth%20Unemployment.ashx> .

OECD. 2015. *AV_AN_WAGE.* [Online] 2015. http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=AV_AN_WAGE .

PensionDanica. 2015. Danica Pension. *Danica Pension.* [Online] 2015. <http://www.danicapension.dk/da-dk/Medarbejdere-og-private/Pages/forside.aspx> .

SAK. 2015. SAK - finské odbory. [Online] 2015. <https://www.sak.fi/tama-on-sak/yhteystiedot/> .

StatistikDanmarks. 2015. DanmarksStatistik. [Online] 2015. <http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejdsloeshed.aspx> .